

PRESSEMEDDELELSE

24. august 2011

J.nr.

/smc

Redegørelse om Amagerbankens konkurs

Det var nye og betydelige forværringer i en række af Amagerbankens store engagementer, der var den afgørende årsag til, at banken ikke længere levede op til solvenskravet og måtte lade sig overtage af Finansiell Stabilitet. Det viser Finanstilsynets redegørelse om Amagerbankens konkurs.

Redegørelsen gennemgår Finanstilsynets fire inspektioner i banken i perioden 2008-2010, hvor der samlet blev krævet nye nedskrivninger på over 1,5 mia. kr. Efter inspektionen i 2009 blev der endvidere fastsat et solvenskrav, som banken ikke kunne leve op til. På denne baggrund gennemførte Amagerbanken en kapitaludvidelse, så den kunne fortsætte driften.

Finanstilsynet har i forbindelse med redegørelsen analyseret nedskrivningerne i 4. kvartal 2010 på en lang række af Amagerbankens store udlånsengagementer.

”Vores undersøgelse viser, at nye forværringer alene tegner sig for mellem 1,6 og 2,0 mia. kr. Dermed var disse forværringer i sig selv nok til at knække Amagerbankens overlevelsesmuligheder, idet banken højst kunne tåle nye forværringer for 1,4 mia. kr.,” siger Finanstilsynets direktør Ulrik Nødgaard.

Dermed fastslår redegørelsen også, at den konservative nedskrivningspraksis på ejendomsengagementer, som Amagerbanken indførte efter ledelsesskiftet i efteråret 2010, ikke i sig selv var årsag til Amagerbankens sammenbrud. Disse nedskrivninger var der i vidt omfang taget højde for i bankens solvensbehov.

Finanstilsynet har på baggrund af sagen taget initiativ til stramninger af reglerne for pengeinstitutters nedskrivninger og opgørelse af solvensbehov.

”Forløbet i Amagerbanken og flere andre banker, der har skiftet ledelse, har gjort det klart, at de nuværende nedskrivningsregler giver et uhensigtsmæssigt stort spillerum for bankernes ledelser,” siger Ulrik Nødgaard.

FINANSTILSYNET

Århusgade 110
2100 København Ø

Tlf. 33 55 82 82
Fax 33 55 82 00
CVR-nr. 10 59 81 84
finansstilsynet@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

ØKONOMI- OG

ERHVERVS MINISTERIET

Redegørelsens hovedpunkter er gengivet i kort form herunder.

Uholdbar vækst fra 2005-2008 grundlagde sammenbruddet

- Amagerbanken ekspanderede kraftigt i årene fra 2005-2008 og opbyggede en risikofyldt portefølje med mange store engagementer og stor eksponering mod ejendomme.
- Banken havde samtidig ubalance mellem indlån og udlån.
- Amagerbanken modtog i denne periode en række advarsler fra Finanstilsynet.
- Amagerbanken fik store likviditetsproblemer, da finanskrisen nåede Danmark i 2008, men blev reddet af den generelle statsgaranti under Bankpakke 1.

Forhøjet solvenskrav for Amagerbanken i efteråret 2009

- Finanstilsynet gennemførte i 2008-2009 tre inspektioner i Amagerbanken, som resulterede i væsentligt øgede nedskrivninger og forhøjet solvensbehov.
- I efteråret 2009 fastsatte Finanstilsynet et forhøjet solvenskrav for Amagerbanken på 13,8 procent.
- Amagerbanken ankede afgørelsen, men tabte ankesagen i Erhvervsankenævnet og var få uger fra at blive afviklet.
- Banken rejste ca. 1 mia. kr. i ny kapital på aktiemarkedet, så den igen opfyldte solvenskravet.
- Herefter fik Amagerbanken under Bankpakke 2 tilført 1,1 mia. kr. i form af hybrid kernekapital fra staten.

Nedskrivninger og kreditreservationer efter inspektion i april/maj 2010

- I foråret 2010 søgte Amagerbanken Finansiell Stabilitet A/S om individuel statsgaranti for obligationslån under Bankpakke 2.
- Det var en nødvendig, men ikke tilstrækkelig betingelse for tildeling af statsgaranti, at Amagerbanken efter Finanstilsynets vurdering opfyldte lovens solvenskrav.
- Finansiell Stabilitet tilkendegav over for Finanstilsynet, at Finansiell Stabilitet var bekymret for Amagerbankens solvensmæssige situation. Finanstilsynet gennemførte på den baggrund en inspektion i Amagerbanken.
- Finanstilsynet påbød som følge af inspektionen yderligere nedskrivninger på 155 mio. kr. og herudover en forøgelse af solvensbehovet med 255 mio. kr. oven i den forøgelse af solvensbehovet på 1,1 mia. kr., som Finanstilsynet havde påbudt banken i oktober 2009.
- Amagerbanken havde herefter afsat 6,2 mia. kr. i akkumulerede nedskrivninger og solvensreservation, en stor del heraf på foranledning af Finanstilsynet. Beløbet svarede til cirka en fjerdedel af det samlede udlån. Nedskrivningerne lå dog fortsat i den lave ende af det lovlige interval. Banken kunne imidlertid ikke med det gældende regelsæt påbydes større nedskrivninger.

- Finanstilsynet orienterede Finansiell Stabilitet og Økonomi- og Erhvervsministeriet om, at banken var solvent, men at der var risiko for, at Amagerbanken i de kommende år ville få problemer med at opfylde solvenskravet. Amagerbankens forhøjede risiko fremgik også af Finanstilsynets inspektionsredegørelse, der blev offentliggjort 29. juni 2010.

Udviklingen og tilsynet med Amagerbanken fra maj 2010 til februar 2011

- Amagerbanken var genstand for en række tilsynsaktiviteter i perioden efter inspektionen i maj 2010 og frem til bankens sammenbrud i februar 2011.
- Finanstilsynet vurderede, at der var stor risiko for, at Amagerbanken ikke kunne rejse ny aktiekapital. Finanstilsynet fik derfor 6. juli mandat fra Økonomi- og Erhvervsministeriet til at føre drøftelser med henblik på løsning af bankens vanskeligheder.
- Den 17. august godkendte Finanstilsynet Amagerbankens udbudsprospekt på nye aktier. Finanstilsynet krævede i processen en lang række præciseringer og erklæringer fra Amagerbankens ledelse og eksterne rådgivere.
- Finanstilsynet krævede i august daglige likviditetsindberetninger fra banken.
- 1. september drøftede Finanstilsynet med bl. a. Økonomi- og Erhvervsministeriet og Nationalbanken, hvordan Amagerbanken kunne overdrages til Finansiell Stabilitet, hvis kapitalrejsningen mislykkedes.
- Den 15. september kunne Amagerbanken imidlertid meddele, at aktieudbuddet var afsluttet med et provenu på 878 mio. kr.

Fit & proper-sag mod tidl. direktør Jørgen Brændstrup

- I august 2010 indledte Finanstilsynet forberedelser til en "fit & proper"-sag mod Amagerbankens direktør Jørgen Brændstrup. Det skete på baggrund af de styrkede muligheder for at afsætte bankdirektører, der trådte i kraft ved en lovændring pr. 1. juli 2010.
- Amagerbanken havde i lang tid været i alvorlige økonomiske vanskeligheder, som efter Finanstilsynets vurdering kunne være undgået eller mindsket betydeligt. Det var efter Finanstilsynets opfattelse Jørgen Brændstrup, der havde hovedansvaret for udformningen af strategien og håndteringen af bankens risici.
- I oktober blev udkastet til afgørelse om afsættelse af Jørgen Brændstrup sendt i høring. Efter Jørgen Brændstrups opsigelse i november blev sagen henlagt.

Amagerbankens nedskrivninger i 4. kvartal 2010

- Bestyrelsesformand Niels Heering, der var tiltrådt i november 2010, orienterede 19. januar 2011 Finanstilsynet om, at foreløbige vurderinger indikerede nye nedskrivninger på omkring 3 mia. kr. i 4. kvartal 2010. Finanstilsynet indledte på den baggrund straks en dialog med banken.

- De nye nedskrivninger skyldtes i vidt omfang forværringer i låneporteføljen, men for en ikke uvæsentlig del også ledelsens ændrede skøn på låntagernes betalingsevne.
- Den 4. februar meddelte Amagerbanken, at nedskrivningerne i 4. kvartal ville blive på 3.144 mio. kr., og at banken ikke opfyldte solvenskravet. Finanstilsynet gav en frist til 6. februar til at opfylde solvenskravet.
- Den 6. februar meddelte Amagerbankens ledelse, at den ville overdrage aktiviteterne til Finansiell Stabilitet A/S og indgive konkursbegæring.

Amagerbankens nedskrivningspraksis efter ledelsesskiftet november 2010

- Amagerbankens nedskrivningspraksis efter ledelsesskiftet var betydeligt mere konservativ end den tidligere ledelses, hvor nedskrivningerne lå i den lave ende af det acceptable inden for regnskabsreglerne. Vurderingen var imidlertid, at den nye ledelses nedskrivninger holdt sig inden for det interval, som nedskrivningsreglerne lovligt udspænder.
- Dialogen om nedskrivningernes størrelse viste, at Amagerbankens ledelse var forholdsvis negativ i sin vurdering af låntagernes tilbagebetalingsevne. Finanstilsynet stillede derfor en række spørgsmål, blandt andet om hvorfor ledelsen valgte at se bort fra værdien af forskellige sikkerheder.
- Over halvdelen af nedskrivningerne – mellem 1,6 og 2,0 mia. kr. – skyldtes nye forværringer på udlån. Banken kunne alene tåle nye forværringer for 1,4 mia. kr. Resten af nedskrivningerne skyldtes ledelsens ændrede skøn.
- Amagerbanken nedskrev i alt 1,85 mia. kr. på ejendoms- og pantebrevsengagementer. Disse nedskrivninger var der i vidt omfang allerede taget højde for i solvensbehovet.
- Amagerbankens nye brug af eksterne ejendomsvurderinger havde kun ringe betydning for værdiansættelsen og dermed nedskrivningernes størrelse. De eksterne vurderinger adskiller sig ikke væsentligt fra Finanstilsynets tidligere vurderinger af ejendommene.

Forberedelse af politianmeldelse af den tidligere daglige ledelse

- Gennemgang af udlånsengagementer har afdækket, at Amagerbankens tidligere daglige ledelse i en række tilfælde har givet Finanstilsynet vildledende oplysninger eller ikke har overholdt tilsynets instrukser.
- De samlede nedskrivninger på de berørte engagementer beløber sig til mellem 300-350 mio. kr.
- Finanstilsynet forbereder politianmeldelse af den tidligere daglige ledelse for disse forhold.

Finanstilsynets øvrige undersøgelser af en række forhold i banken

- Finanstilsynet har endvidere undersøgt en række øvrige forhold i forløbet op til bankens konkurs, herunder om der er begået forsømmelser af bankens direktion, bestyrelse og eksterne revision. Finanstilsynet afventer nu den advokatundersøgelse af bankens ledelse, som er under udarbejdelse. På den baggrund vil Finanstilsynet vurdere, om der er grundlag for eventuelle politianmeldelser. Det vil i givet fald ske efter forelæggelse for Det Finansielle Virksomhedsråd.

Initiativer til ny regulering

- Finanstilsynet har på baggrund af erfaringerne fra blandt andet Amagerbankens forløb og sammenbrud taget initiativ til stramninger af reguleringen af pengeinstitutters nedskrivninger og solvensbehovsopgørelser.
- En ændring af regnskabsbekendtgørelsen vil indsnævre ledelsernes mulighed for at anlægge skøn over nedskrivningernes størrelse. Reglerne forventes at træde i kraft for regnskabsåret 2012. For enkelte institutter kan det betyde væsentlige forøgelse af deres nedskrivninger.
- Finanstilsynet vil fremover tage udgangspunkt i den såkaldte kreditreservationsmetode i forbindelse med pengeinstitutternes solvensbehovsopgørelser. Erfaringerne fra kriseramte banker viser, at denne metode giver et højere og mere retvisende solvensbehov. Ændringerne forventes at få effekt fra 2013, samtidig med starten på indfasningen af de nye Basel 3 kapitalkrav.
- Begge forslag har været forelagt Koordinationsudvalget for Finansiell Stabilitet, der har givet opbakning til forslagene. Udvalget består af Økonomi- og Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Nationalbanken og Finanstilsynet.

Redegørelsen om Amagerbankens konkurs er offentliggjort efter reglerne i § 352a i lov om finansiell virksomhed. Bestemmelsen siger, at når en finansiell virksomhed er erklæret konkurs og staten har ydet garanti eller stillet midler til rådighed, skal Finanstilsynet udarbejde en redegørelse for forløbet op til konkursen. Redegørelsen skal blandt andet beskrive Finanstilsynets rolle under dette forløb.